

Cvetinomiški :

Na sankah.

(Zimska slika.)

Ziv ogenj so bile njih oči in živa kri njih mlada, od veselja razpaljena lica: tam na belem, s snegom nadebelo pokritem bregu prijaznega holma, tam so rajali in imeli svoj zimski raj. In ni jih bilo malo, teh veselih, razposajenih zimskih svatov — cela truma se je sankala tam in je vriskala in pela in je slavila svojo mladost. Bila je tam Marlenka, tenka, visoka kakor jelka, belih, svežih lic, razpletelih kit, vsa drhteča od radosti... Kraj nje so pa tekale njene tovarišice. Najglasnejši izmed njih sta bili Darica in Tinica; vriskali sta, se smejali zimi in se sankali po bregu... Kraj teh živih metuljčkov so se pa prepirali Pavelček, Lojzek in nerodni Hinko. Vsak je imel lične sanke, vozil se je in je kričal... Stavili so pač med sabo, kdo bo hitrejši in urnejši, zakaj razgreta so bila njih mlada srca...

Vozili so se v dolino, lepo na sankah, drug za drugim. Šlo je navzdol kakor blisk, po lepi sneženi odeji, mimo dreves in mimo hiš in koč kraj drevja. Marlenka je rdela v obrazek in je zdajpazdaj zavela s svojimi rjavimi lasmi; Lojzek se je pa pri taki priliki vedno glasno zasmel in je zavriskal s svojim tenkim, visokim glasom. Kadar so bili v dolini, so se pa oddahnili in si otepli sneg z obleke. Marsikateremu se je bila prigodila kakšna nezgoda na prijetni poti; odletel je s sank v sneg in se lepó parkrat prekucnil ali se zadel v kakšno drevo. Posebno Tinica, mala, jasnooka, lepolična, in pa Hinko, sta morala doživeti

veliko sličnih nezgod. Po bregu navzgor so pa spet vlačili za sabo sanke, kričali in se smejali. Vsak se je hvalil, da je bil prvi v dolini in da je najhitrejši izmed vseh . . .

Tako so se sankali tistega lepega februarskega dne proti mraku. Od severa je pihal oster, leden veter, a otrokom ni bil mar veter: niso ga čutili na svojih mladih licih. Sankali so se navzdol in so vlačili zopet sanke na vrh holma. Večen prepir je bil med njimi, večen smeh in veselje zraven tega . . . Ves breg se je lesketal kakor z briljanti posejan, bel, prozoren, s sneženim, lepoblestečim pokrivalom. Na tem, z briljanti posejanem bregu pa so kričali in vpili mladi zimski svatje na urnih sankah . . .

. . . »Marlenka!« se je spomnil naenkrat Lojzek in jo nagovoril. »Daj, staviva, kdo bo prej v dolini, ti ali jaz? . . . Sedaj smo na vrhu, ravno prav . . . Drugi bodo pa počakali in gledali. Midva bova pa poizkusila čisto sama, kdo izmed naju je bolj na gel . . . Hočeš, Marlenka? . . .«

Lojzek je žarel prijetno v lica in je stopical, roké v hlačnih žepih, okrog Marlenke. Tovariši in tovarišice so stali naokrog in se spogledovali med sabo. Pavelček se je smejal tiho predse in je pomežiknil nenadoma Hinku; Hinko je zapazil Pavelčkov smehljaj in se je tudi sam zasmejal . . .

Marlenka, z razpletenimi kitami, se je okrenila naglo in ni pogledala Lojzka.

»Kaj misliš, da boš res prej doli? . . . Nikoli, veš.«

Mencala si je roké in se je vsela na sanke. Zavila se je tesneje v gorko jopico in se je nato obrnila.

»No, daj, Lojzek! . . . Nisem tako plaha kakor misliš, o ne . . . Videl boš, da bom prej v dolini . . . Pripravi se . . .«

Njen glas je bil čist in je zvenel kakor srebrn. Ko je sedela tako na majhnih, ličnih sankah, je bila podobna dobri, priljudni starčici, ki sedi na čelesniku, vsa upognjena in odeta z rjuhami . . .

Tudi Lojzek je skočil urno na svoje saní in je kriknil:

»Kar spustiva se, Marlenka! Pokazalo se bo, da sem jaz urnejši kakor ti. Tvoja beseda se ne bo izpolnila . . .«

Zasmejal se je in je pogledal Marlenko.

»Si gotova? . . . Kaj? . . . No, Hinko, šteje do tri!«

Med družbo razposajenih otrok je nastalo navdušenje. Vsi so se ozrli in zakričali.

»Šteje do tri, Hinko, šteje do tri! . . . Hitro!«

In Hinko je res štel:

»Ena, dve, tri! — —«

»Glej, da se ne prevrneš, Marlenka!« sta zakričali Darica in Tinica, obe hkrati.

»Lojzek, pazi, da se ti kaj ne prigodi!« sta zapvila Pavelček in Hinko in sta zrla po bregu navzdol. —

Lojzek in Marlenka sta drčala kakor streli proti dolini. Izprva sta se vozila vštric, smehljajočih, zardelih lic in nemirnih pogledov. Brzelo je navzdol, naglo, naglo . . . Jadralo je kakor dve veliki ptici tik nad zemljó . . . Dalje in dalje sta drčala, in že je bil Lojzek nekoliko spredaj pred Marlenko. Razdalja se je pa vednobolj večala: Marlenka na svojih sankah je zastajala, in Lojzek je pa drčal še hitreje . . .

»Moram ga dohiteti, moram; še je čas!« je speklo tedaj Marlenko, in pognala se je še bolj navzdol. Pred njo se je bleščalo. Vsenaokrog je ležala bela pokrajina — le navzdol, navzdol . . . Kakor globok prepad je zijalo pred njenimi očmi, in v ta prepad je bil že utonil Lojzek na svojih naglih sanéh . . . Marlenka ni

nič mislila, samo hitela je, hitela . . . In črna pika pred njo je tonila dalje in dalje — glej, saj ni še konca! —

»Sedaj gre bolj počasi — sedajle ga dohitim! . . .«
— Zadnja nada je napolnila Marlenkino srce, zadnja iskra poguma je vzplamtela v njem. Marlenka je napela vse moči in res je zdrčala hitreje po gladkem površju, in že je bila blizu Lojzka . . . Tedaj se je pa dvignilo črno in temno pred njo — butnilo je . . . udarilo . . . Marlenka je zajejala od bolesti in je obležala . . .

»Marlenka! Marlenka!«

S holma navzdol so pridrvili otroci. Tekli so bili na vso moč in so obstali pred velikim hrastom. Marlenkine sanke so ležale polomljene in prevrnjene par korakov naprej. Tik debla pa je napol klečala, napol ležala v snegu Marlenka s krvavim čelom in krvavimi nogami in rokami. Njen obraz je bil čisto bel, in njene oči so zrle prazno in topo na okrog. Objemali so jo dolgi lasje.

»Marlenka, ubožica, dvigni se, gremo domov. — O Marlenka, govôri, samo dihni! . . .«

Črna gruča je obsula na tleh ležečo. Tudi Lojzek je pritekel iz doline in je pokleknil pred Marlenko:

»Marlenka! Odpusti! . . . Jaz sem kriv, ker sem te spravil na to pot! . . . Odpusti, Marlenka, izpregovôri! Dihni samó . . .«

Marlenka pa ni odgovorila. Kakor mrtva je ležala, v sneg zakopana, na čelu je krvavelo, in krvavele so tudi noge in roke. Glasu ni bilo od nje — zdelo se je, da so krvave tudi njene ustnice.

Tinica se je sklonila k njenemu obrazu.

»Še diha . . . Dobro! . . . Sirota, kaj jo je moralo zadeti . . .«

»In kriv sem jaz!« je kriknil Lojzek in je glasno zajokal.

Darica je prijela Marlenko za roko:

»Marlen-ka!«

Za hip so se zganile Marlenkine ustne.

»Kje sem? ... Glava me boli ...« Otresla je lase.

»Ne boj se!« jo je potolažila Darica. »Domov te ponese. Povej, ali te hudó boli? ...«

Marlenka je pogledala.

»Hudó ... hudó ...«

Dvignejo jo s tal. Čisto slaba je Marlenka in se trese od mraza. Darica si jo naloži v naročje. Odene jo. Lojzek se pa okrene:

»Marlenka, saj mi odpustiš? ... Povej! ... Jaz sem kriv ...«

Darica kloni glavo globoko in posluša utrip Marlenkinega srca. Solze, ki tekó po njenem obrazu, kapljajo na njena lica in močijo njeno krvavo čelo. Marlenka odpre oči in se nasmehne ...

»Darica, ti dobra, pridna! ... Ali sem že doma? ...«

»Nisi, pa boš kmalu,« jo poboža Darica. »Kajne, da odpustiš Lojzku ...?«

Marlenka se nasmehne.

»Ne govori, Darica! Saj ni kriv Lojzek. Glava me boli, roké, nogé ...«

»Kmalu boš doma v gorki postelji, Marlenka!« pravi Darica.

Obrnejo se otroci in gredo proti domu. Darica stopa naprej in nese v naročju bolno Marlenko. Za njo gresta Tinica in Lojzek, zadaj pa Hinko in Pavelček ... Dolga je ta pot, vsa zasnežena in zametena. Mrak se večja, in burja brije silneje kakor prej ...

Na licih prej tako veselih otrok se lesketajo solze ...

Par tednov pozneje šele je Marlenka ozdravela. Sedela je sama v toplo zakurjeni izbi za pečjó in se je pogovarjala z dedom. Njena lica imajo zopet prejšnjo zdravo barvo in svežost.

Pa prideta k nji tovarišici Tinica in Darica in jo izprašujeta o tem in onem. Marlenka ima temne oči nalahno odprte in govori z njima le šepetaje, poluglasno, kakor v strahu.

»Ti je boljše, Marlenka?«

»Zdrava sem že . . . čisto zdrava.« —

Kakor pa je izgovorila, ji zdrkne zdajpazdaj debela solza po licih . . .

In pridejo k nji njeni prejšnji tovariši, tudi Lojzek pride . . .

»Marlenka, si še kaj huda? . . . Saj si mi odpustila, kajne?«

Marlenka se nasmeje.

»Ne bodi tak, Lojzek, nikar ne govori . . . Ti nisi bil kriv . . .«

Smeje se Marlenka naprej in zre v Lojzka z velikimi, temnimi očmi; Lojzek pa vé, da v Marlenkinem srcu — vkljub prestanemu trpljenju — ni nič srda in nič zamere.

